

Szerkesztői iroda:
Nagyenyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adtnak vissza.

KÖZÉRDÉK

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben hához hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félévre . . . 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.
Nyilttér óra 15 kr.

Athletika.

Sok mindenféle szép és jó dolog valósul meg lassanként hazánkban bölcs és okos vezérferfiaink nemes munkája, buzgó törekvése folytán. A tudomány, politika, társadalmi fejlődés terén új meg új eredményeket mutathatunk fel, csak egy téren maradunk el: a test okserü ápolásában, a testi erő és ügyesség fokozatos fejlesztésében. Egyformán satnyul intelligenciánk és földnépünk s kivált némi iparágok művelői között csak kivétel képen találunk ép, erőteljes, kellően kifejtett egyént. A görbe hát, szűk mell, karika lábak, x lábak, rövid látás, felhuzodott vállak, izom nélküli petyhüdt karok, beteges szín stb. oly gyakoriak, sőt általánosak, hogy egy-egy ép, erős deli ifjút, úgy megbámulunk, mint valami ritkaságot.

Jól tudjuk, hogy a sokszoros igények fokozódó munkát igényelvé, még a vagyonosabb emberek közül is kevés képes, kivált ha családja van, annyit áldozni idejéből, a mennyi szükséges volna testi ereje állandó fejlesztéséhez és fenntartásához. A szesz italok gyakori, tulságos élvezete, kicsapongások, venericus és scrofulosus betegségek a legrettenetesebb súlyedést okozzák az emberi szervezetben, mely családok, nemzedékek, osztályok romlását, elesenenevésését és kipusztulását vonja maga után. Most foly a sorozás, nézze meg bárki az eredményt és szomorú valóságról fog meggyőződni.

Ezen kedvezőtlen viszonyok javítását célozzák a torna egyesületek, atletikai clubbok. Nincs is hiba a beiratkozásban, mert ha nem is minden ifju, de elég számosan jelentkeznek. De az a baj, hogy a sok kitartást, fáradságot, türelmet kívánó gyakorlatoktól mind többen maradnak el s végül ahelyet, hogy száz meg száz edzett ifju állana élénk, rendszeren csak néhány athléta lép a küzdőterre, kik ugyan egész művészetig vitték a testi erő és ügyesség mutatványaiban, de közülök is

alig egy-kettő marad hű a rendes testgyakorlatokhoz élete további folyamában, pedig az egészségre nézve kézzel fogható jó eredményeket lehetett tapasztalniok, mely kihatott szellemükre is.

Az is igaz másfelől, hogy sokhelyen oly torna tanítót alkalmaznak, ki igen jó akrobata lehet, de tanítani a sport különböző nemét kedveltetni nem tud. Az ifjak unják magukat, kedvetlenül csinálják a gyakorlatokat s az eredmény majdnem semmi.

Továbbá még nagyon sokan vannak, kik azt hiszik, hogy a testgyakorlat nem illik az idősebbekhez, „már azt csak csinálják a gyermekek s a diákok“, holott éppen a sokat ülő tisztviselőknak, tanároknak, iparosoknak van szükségük ép és ruganyos testre, mit azonban csak is kellő testgyakorlattal érhetnek el, mire pedig sem a kártya asztalnál, sem a kocsmánál, kávéháznál poros és pipafüstös levegőjében nem nyílik alkalom.

Ugy halljuk, hogy a kolozsvári atletikai clubb május havában egy versenyt fog rendezni Enyeden. Emlékezzünk, hogy midőn néhány évvel ezelőtt hasonló verseny volt, — üdvös érdeklődés támadott a lelkesítő példa nyomán, mely tartott is egy pár hónapig s azután — maradt minden a régiiben. Azon óhajtat fejezzük ki: vajha a mostani versenynek tartósabb, állandó eredménye lenne. Hiszen például Gladstone, a nagy angol állam-ferfi magas életkora dacára sem hanyagolta el testgyakorlatait, Oxford és Cambridge collegiumainak növendékei évről-évre érdekes evező versenyeket rendeznek és az idén győztes Oxfordiakat a német császár is üdvözölte.

Nemcsak általánossá, hanem kedvelté is kell tenni minden intézetben a testgyakorlatokat s rajta kell lenni, hogy az iskolából kilépők megfelelő egyesületben folytathassák az egész nemzetre nézve üdvös eredményű működésüket a nemes sport terén.

Elnöki megnyitó

az alsófehérmegyei tanító-egyesületnek 1892. április 7-ikén tartott ünnepélyes közgyűlésén.

Tisztelt közgyűlés!

Az egyesületeket rendszeren a szükség hozza létre; de hogy azok életrevalók is fognak e lenni, ezt mindig a céltudatos munkálkodás jó eredményei döntik el.

Ha tanító-egyesületünknek immár kilenc évre terjedő működését, mely elé alapszabályaink annyi szempontból és humanus cél megoldását tűzik ki, ezen szempontból vizsgálom, és a fölmutatható eredményeket az adott viszonyaink között nem kis mértékben zibbasztó nehézségekkel együtt mérlegetem: bizonyára nem fogok tévedni és az igazságot legkevésbé sem sértem meg, midőn ítéletemmel azon meggyőződésnek adott kifejezést, hogy tanító-egyesületünk eddigi rövid pályafutására is nyugodt öntudattal tekinthet vissza, mert életrevalóságának nemcsak jeleivel, hanem határozott bizonyítékaival is találkozunk.

Mindnyájan érezzük az üdvös hatást, melyet gyűléseink az ott fölmerült élénk eszmecserék által reánk gyakorolnak. Ugy fiókköri-, miként közgyűléseink által sikerült a nagy közönség figyelmét és meleg részvétét is tanító-egyesületünk nemes elhivatása iránt fölkeltenünk; és ez által méltányló elismerés is biztosítanunk a tanítói kar számára. Jelentékenyek valának ez irányban, a 84-ben, 86-ban és 90-ben Enyeden, és 86-ban Marosujvárt tartott közgyűléseink. Mindannyiszor ság erkölcsei és anyagi sikereket arattunk. Elmondhatjuk, még pedig nem indokolatlanul, tanító-egyesületünk szerény hatáskörében is népszerűsítette a nevelés szent ügyét.

E mellett teremtettünk egy 800 forintra menő ösztöndíjalapot a végre, hogy annak kamataiból az egyesületi tagok jól tanuló gyermekei segélyeztessenek tanulásaikban. Jelenleg két tanuló élvezi az alap jótéteményét. Olyan eredmény ez rövid kilenc év leforgása alatt, a mire bármelyik tanító-egyesület is méltán lehetne büszke!!!

Megvetettük a segély-egyesület alapját is, még mielőtt az immár kinyomatott és minden tagtársnak megküldött segély-egyesületi alapszabályaink felsőbb megerősítést nyertek volna. A segély-egyesületi alap, mint törzsvagyon, az évközi kamatokkal együtt immár 100 frtra rug. Most csak rajtunk áll, tőlünk függ, hogy ezen alap is részint tömeges beiratkozások-, részint gyűjtések és nyilvános előadások rendezése által fokozatosan gyarapodjék és áldásos munkáját minél előbb megkezdhesse!

TÁRCZA.

Utazás Ausztráliába.

— Kivonat uti naplóból —

Fenichel Sámuelről.

Szeptember 30-án indult el Hamburgból a „Dampschiffs-Rhederei“ társaság szép gyorsposta gőzöse a „Salatiga“ még csak 3-ik Holland-Indiai útjára. A megelőző napon rendbe hozva ügyemet, csak reggeli 8 órakor jöttem a hajóra.

Élénk foglalkozás uralkodik mindenütt. A hajó éppen befejezte rakodásait és a matrózok lázasan dolgoznak a hajó rendbe hozásán.

A gőzgép lassan főtőlőve tompa morajt hallatott mintegy elarúlvá, hogy kész és csak vezényszóra vár, hogy hosszú működését megkezdje. A kapitány és a hajó tisztjei harsány hangon intézkednek.

Az utasok már a fedélzeten vannak elszorva, részint ülve, részint állva — meláncolicus gondolatokba merülve — várják az indulás óráját.

Előttem egy középkori, halvány arcú férfi ül elmélázva, kinek szeméből szenvedést lehet kiolvasni. Amott egy kisirt szemű anya áll szomorúan leányával. Fejét csak néha-néha emeli fel és ilyenkor idegesen összeszerezzen, szeméből könnyek lópnak ki. A fiatal leány arca sáppadt, szemét bágyadtan legelteti és osztolni látszik anyjával egy közös fájdalomba.

Távolabb egy család ül, a férfi hallgatag és komor,

a nő kedvetlen. Két pajzánan ugrádozó gyermek méltó ellentéte szülői hangulatának s naiv kérdéseikkel ostromolják a mamát, ki olykor-olykor keserű mosolylyal felel.

Amott egy magába zárkozott férfi áll az árbóchoz dőlve, szorakozottan forgatja ujjai között szivarját, maga elé bámul; fontos kérdéssel látszik elfoglalva s így tovább . . .

. . . Sajátságos és a maga nemében érdekes kép. Első tekintetre, midőn valaki meglátja és megfontolás nélkül itél, előbb elmosolyogja magát, mielőtt a szánalom érzete fölbredne benne; de a ki tovább foglalkozik s szemlélve e komoly arcokat, lehetetlen, hogy megérintés nélkül maradjon.

Minden utas a maga érzelmeinek rabja, mindenki egy lényegében hasonló és csak körülményeiben eltérő hatás alatt látszik szenvedni. Nem kell, hogy valaki a híres gondolat-olvasó Kunderland tudományával bírjon, hogy e dramatikus arcokról az elválás és bucsuzás keserveinek csalhatatlan jeleit leolvassa. Nagyon könnyű ezt eltalálni, főleg, ha az ember maga is hasonló hatás alatt szenved.

Nagyon kemény, vas-sziv kell ahhoz, hogy bárkit is ezen szomorú, alegorikus kép meg ne érintsen.

S ha senkise tudja utitársa szenvedéseinek és uticéljának részletes okait; mindenki tudja, hogy az elválás fájt, oly nagyon fájt hagyni a Hazát, a rokonokat, ismerősöket stb. egy messzi távoli területen új hazát keresve. A fájdalom érzete fokozódottabbá lesz, ha az utas a közeli „visszatérést“ egyelőre nem remélheti. Ezen utóbbiak közö látezanak az utasok legnagyobb része tartozni. A busuló arcokból mintegy látható a reménytelenség ér-

zete. Néha-néha összetalálkoznak a tekintetek, melyek kíváncsian fürkésznek, de egyszersmind nagyon vigasztalólag hatnak . . .

De itt az idő indulásra. A kapitány, kalauz és hajó tisztjei és legénysége elfoglalják helyeiket. Egy hosszú tompa fűty hasítja keresztül a kikötő levegőjét. Egy pár másodperc és még más kettő követi az elsőt. A kapitány megrántja a gépészszel összeköttetésbe levő sürgöny-fogantyúját „lassan hátra!“ vezényel; a hajó-óriás megmozdul, a kémény setét füst-felhőt lövel és a csavar-gépezet erősen zakatol. Csaknem 10 percig tartó kikötői manőrvirozás után hajónk részint saját, részint más két kis gőzös segélyével kibontakozott a brandenburgi kikötő hajói közül és szabad területen mozgott. „Lassan előre!“ hangzik ekkor a kapitány vezény-szava és a hajó az Elbe folyton szélesedő torkolata felé vette irányát, folytonos üdvöző tisztelgések és a parton összegyűlt közönség zsebkendő lobogtatásai között . . .

Szép csendesen ring, úgy mint a bölcső, folyton kifelé; az ember alig hinné, hogy távozik, ha a folyton távozó partot észre nem veszi.

Az árbócok sűrű erdeje, mindinkább maradoz, a város körvonalai halványodnak. Az utasok hangulata a tényleges távozással komorabbá válik.

Este az Elbe torkolatához, Cuxhafen elé érkezünk. Rövid idő múlva a háborgó Északi-tenger hullámain ringunk, a hajó dölgezz és táncol. Sajátságos kellemetlen rosszullet érzete vesz erőt némely utasokon. Többé-kevésbé senkise érzi jól magát. Mindenki feledni látszik régi szenvedését, mert egy új bajjal kell vívódnia és ez a tengeri betegség.

Alapító tagjává lettünk 100 frttal E. M. K. E.-nek, és miért ép a napokban részeseült tanító-egyesületünk azon megítélésében, hogy az E. M. K. E. által képviselő küldésére hivatott föl az E. M. K. E.-nek f. é. június 8-án Budapesten tartandó nagy gyűlésére.

Az Eötvös alpra több ízben eszközöltünk rögtönzött gyűléseket. A tanítók Árvaházának alapjára, mint adományt, 20 forintot szavazott meg központi választmányunk 1889 ben. Központjaink pedig jelenleg, dacára mult évi tetemesebb kiadásainknak, annyira kedvező mérleget mutat föl, hogy most már módunkban lesz egy rég érzett nagy szükségén meggyénk földrajzi leírásának elkészítésével és kiadásával segíthetni!!

Ha a mult erkölcsi és anyagi sikereinek ezen nem kicsinylendő eredményei biztos zálogai volnának egy-szersmind a jövőnek is: akkor minden aggodalomtól menten, a legszebb remények között tekinthetnek előre!!

Ámde az a férfi, ki tanító-egyesületünket megalakította és vezérelte; az a férfi, ki egyedül az oroszlan-részmunkálkodásunk minden sikerében; tanító-egyesületünknek előbb rendes, majd tiszteletbeli elnöke. Alsófehérmegyének érdemeiben gazdag és nagy tekintélyű tanfelügyelője, hazánk egyik legnagyobb paedagogusa: G á s p á r János nincs többé!!!

Nagy és súlyos veszteség érte az ő halálával a paedagogiai irodalmat és mivelődés történetét, a közéletet és különösen a mi tanító-egyesületünket!!

Miként az ő egész élete nem volt egyéb a tevékenységek megszakadatlan sorozatánál, úgy nyugalomba vonulásával sem nyugodni készült. Ellenkezőleg: ő még csak aztán akart volna igazi hivatásának szíve szerint élni, miután megszabadult a hivatalos bíró békóitól, és lelke szabadon szárnyalhatott emlékei és eszméi világában. Készült megírni emlékiratait. Ő mennyi becses adat és festő jellemvonás temetett el ő vele örökre; — irodalmi, politikai, társadalmi és tanügyi közéletünknek félszázadra terjedő hosszú korszakáról!! Készült újra dolgozni és ismét sajtó alá rendezni a „Cs em e g é k e t”, a gyermekirodalom ezen páratlan remekét, a melyért — eltekintve nevelői nagy érdemeitől és maig is fölül nem mult olvasókönyveitől — egymagáért is jogosan érdemelte volna meg az országos kitüntetést! De veszteség az ő halála a nyilvános közéletre nézve is. Az egyházi politikai és társadalmi életnek nem vala olyan közérdekű avagy humanus mozgalma, a melyből részt ne kívánt volna a maga számára, és melyben tevékeny részt is ne vett volna minden alkalommal. A hol emberre volt szükség, a ki dolgozni tud és akar is: ő mindenütt ott volt, mint első, vagy az elsők egyike: A veszteség legfájdalmasabb érzése azonban bennünket ért: az alsófehérmegyey tanító-egyesület! Mert —

G á s p á r János szerette a természetet, mint gyermek az édes anyát; attól tanulta a munkaszeretetet; és annak ölben keresett pihenést és új erőt, új ösztönt a fáradhatatlan munkálkodáshoz. Szerette a tudományokat, hangya szorgalommal olvasott minden ujon megjelent jóra való munkát; elméjét folytonosan fölfrissíté az újabb eszmékkel: együtt haladott korával. De azért nem vált szobatudóssá; ellenkezőleg: a tettek mezéjében volt elemében, hol ismeretei, tudományát hasznosítania, a közőra fordítania lehet. Igen, mert ő a tudást a mivelődés és társadalmi jólét eszközeinek tekintvén, a természetnél és tudományoknál is inkább szerette az embert, az élő társadalmat. De mindenek felett szerette a gyermekeket, a jövő reményeit; és azokat, kikre a gyermekek nevelése bízva van: a tanítókat! Legboldogabbnak érezte magát az iskolában: az ártatlan kicsinyek között és a tanítók társaságában. Nagy elfoglaltságai közepette is mindig tudott időt szakítani arra, hogy gyűléseinken megjelenve, a tárgyalásokat vezesse és azokban egész lélekkel részt vegyen. Gyűléseink, mondhatni ünnepnapok valának neki, de ünnepnapok nekünk is. Ilyen alkalmakkal tárta föl előttünk szabadon az ő lelkének valódi világát, tanulmány és tapasztalatok folytán megszürodött paedagogiai eszméinek gazdag tárházát. Boldog volt, hogy ezt teheté; és boldogok mi, hogy az ő jóságos lelkébe bepillantathatunk!! Annyira szeretett bennünket, hogy még utolsó perceiben is eszébe jutottunk: tanító-egyesületünkre hagyta könyvtárának 400 darabba menő tekintélyes részét!!

Azért nem a kötelesség konvencionális hangja szólal meg általam, hanem a tisztelet, hála és szeretet igaz érzelve. midőn vezérünk és valódi barátunk halála fölött ezen alkalommal is, megvagyok győződve, mindnyájunk legmélyebb fájdalomnak kifejezést, Áldott emléke fölött öröktől virasszon az utókor hálás kegyellete!!

De sajnos! veszteségeinknek még ezzel sincsen vége!!

Tanító-egyesületünknek egyik legbuzgóbb és legmunkásabb tagja, a népnevelés lelkes barátja, a protestáns egyház egyik első rendű szónoka. Nagytiszteletű dr. Bartók György, egyesületi alelnök ur, még itt van ugyan közöttünk; de nem sokára őt is el fogjuk veszíteni, mert Szászváros lelkészének választván, csak idő kérdése az ő megválasztása Enyedről és így a mi tanító-egyesületünktől is.

Mély sajnálattal nyugszunk bele a sors ezen másíthatatlan intézkedésébe; És tisztából kifolyólag, részemről az adott helyzetben alig is tehetek egyebet, mint hogy az igen tisztelt alelnök urnak tolmácsolom egyesületünk általános tiszteletét és szeretetét. Fogadja őszinte köszönetünket a buzgó és hathatós támogatásért, melyben egyesületünket részesíté — azon óhajításunk kíséretében, hogy buzgalma a nevelésügy iránt soha ne lankadjon; megelégedés és boldogság kíséretében; körünkben pedig kedves emlékeket vigyen magával, miként mi is kedves emlékeink közé sorozzuk a népnevelés érdekében együtt töltött napokat!!

Egyesületünk másik alelnöke pedig, T. Bartha Zsigmond főiskolai tanár ur, a szintén ritka ügybuzgalmu és kiváló tehetségekkel megáldott tanfőru, nemcsak lemondott alelnöki tiszteréről mult év tavaszán, hanem központi választmányunk mély sajnálattal és tanító-egyesületünk valóságos kárára az egyesület kebeléből is kilépett.

Ennyi veszteséggel szemben, midőn a központ munkabíró ereje oly nagy mértékben, még pedig pótolhatatlanul megfogyatkozott: vajjon hol keressünk, hol találjunk segítséget, hogy egyesületünk ezután is sikeresen folytathassa munkálkodását? Bizony sehol t. Közgyűlés! ha nem önmagunkban; ha nem a tagoknak megsokszorozódó kötelességérzetében és munkaszeretetében!! Erős kötelességérzet és kitartó munkaszeretet nélkül nem léteült soha semmi jó a világon. Ezeknek kell áthatni az egyesület belső és külső életét minden irányban! Annyival inkább, mert kívülről is önként kínálkozik a segítség.

Ime itt ül sorainkban meggyénknek ujjonnan kinevezett tanfelügyelője, nágyaságos dr. Havas Gyula ur, a ki megjelenése első percétől fogva a legmelegebb érdeklődést tanúsítá és tanúsítja mostani látogatásával is tanító-egyesületünk iránt. Azon édes reményben, hogy támogatását nem fogja tőlünk megvonni, ellenkezőleg: egyesületi céljaink elérésében, feladataink megoldásában hathatósan segítend mindenütt és minden alkalommal: benső örömmel és őszinte szívvel jességgel üdvözölöm Nagyságodat!! Fogadja szíves köszönetünket a meleg érdeklődésért és megtisztelő megjelenéséért, azon forró óhajításunk kíséretében, hogy a mi dícsült barátja, Gáspár János volt minekünk, ugyanaz legyen Nagyságod is e sok nehézségekkel küzdő tanító-egyesületre nézve!!

Isten éltesse Nagyságodat! és kísérelje bőséges áldásaival egy népnevelésünk, miként tanító-egyesületünk érdekében kifejtendő buzgó munkálkodását!!

És ezzel a legszívesebben üdvözölvén ez ünnepélyes közgyűlésünkre szép számmal megjelent tagtársakat is, a gyűlést megnyitottam nyilvánítom.

Nagy Lajos.

Titkári jelentés

az alsófehérmegyey tanító egyesület közgyűlésén.

Tekintetes Elnök ur!
Mélyen tisztelt Közgyűlés!
Szeretett Kartársak!

Alapszabályainkban gyökerező kötelességemnél fogva ismét itt állok becses színök előtt, hogy mint számadó egyesületünk életében a mult közgyűlés óta történetekről beszámoljak. Megenged a m. t. közgyűlés ha ezuttal tekintettel az imént lefolyt ünnepély felemelő megható és magasztos voltára, nem tartom ildomosnak becses figyelemeket tulan-tul igénybe venni és türelmüket próbára tenni: ez alkalommal beszámolásom az eddiginél rövidebb leendő! Mindazonáltal főterekvésem lesz egyesületi működésünk képét az igaz történeti hűség vonásaiól alkotni meg, az előttem álló jegyzőkönyvek alapján, mellőzve minden egyéni reflexiot.

I.

Központi választmányunk, mint az egyesületi élet és működés irányítója alapszabályszerű kötelességének lelkiismeretes pontossággal igyekezett eleget tenni. Elvégezte, végrehajtotta a mult közgyűléstől nyert megbízásokat, alapszabályainkat megerősítés végett a Nagyméltóságú vallás és közoktatás ügyi Miniszter urhoz felterjesztette. kinyomatta, és a tagoknak megküldötte, a temetkezési és segélyegyesület érdekében a kezdeményező lépéseket megtette, a pénztár állásáról gyűlésről-gyűlésre tudomást vett, s ha bár ezen ügyet kellő rendbe hozni nem is sikerült, de mindenesetre a javulás e téren is észlelhető a buzgó pénztárnokunk ügyszeretete egy jobb jövőnek záloga.

Intézkedett, hogy a kör valamin a választmány jegyzőkönyvei bekötött könyvekbe vezetessenek be.

Megtartott 7 ülésében a folyó ügyek elintézésén kívül tárgyalás alá vette a kolozsvári ált. tanító-egyesület átküldött munkáját a szünidő beosztása tárgyában, melyet e közgyűlésen leendő ismertetés és indítvány tétel végett Szász Lajos kartársunknak adott ki.

Elhatározta és előkészítette a mai széken, lélekemelőleg lefolyt ünnepélyes közgyűlést, melyen a modern paedagogia örökéletű bajnoka emlékének szenteltünk.

A Gáspár-alap kamatjából a folyó tanévre 30 frtot egyenlő arányban megosztott Szabó Gyula hasonnevű IV. gimnásiumban tanuló fia és Szász Lajos Matild nevű polg. isk. III. o.-ban tanuló leánya között.

S ha még megemlítem azon szomorú ténykedését, hogy feledhetlen íó tanfelügyelőnk, egyesületünk büszkesége és szellemi vezére gyászos temetésén testületileg részt vett, ravatalára az egyesület nevében „Feledhetlen vezérének az alsófehérmegyey tanító egyesület” felirattal letette az elismerés bánat és emlékezet virágaiból font koszorut központi választmányunk működésének képét bevégezem.

II.

Egyesületünk, mely három fiók körre osztva végezte az elébe tűzött nemes munkát áll 1 alapító, 4 partóló és 79 rendes tagból.

A) A marosújvári kör a lefolyt idő alatt 2 gyűlést tartott és pedig az egyiket 1891 ápril 18-án Maros-Cseeszivén 11 körü tag jelenlétében Jován Antal elnöklele alatt. — Nyilvános tanítását Derzsi Jenő tartotta a földrajzból ismertette a nagy magas Álföldet. A tanítás folyamán több elvi kérdés merült fel, így pl:

a) A tanítás sikeres keresztülvihetése szempontjából a tanító lehetőleg saját osztályában tartson nyilvános tanítását.

b) A tanítást írásban is készítse elő a nyilvánosan tanító s azt boesása a tagok előleges bírálata alá.

c) Hogy a tanítandó anyaglegyen a gyermekek előtt mindig uj.

Gyűlés az a) és b) alatti indítványt határozata emeli, a b) alatti mellőzi s a tanítást sikerültnék nyilvánítja.

Ezután a központ átiratát tárgyalván s a jövő ülés helyét. idejét és sorrendjét megállapítván, a gyűlést bezárja.

A második folytatolagos ülését tartotta a kör Marosújvárt szept. 29 és okt. 7-én. 7 tagjelenlétében Jován Antal elnöklele alatt.

Ezen ülésen Székely Béla vitatja a következő tételt: „A magyar tannyelvű népiskolában, hol a gyermekek többsége nem magyar ajku, ezen növendékek anyanyelve mily mértékben használható. — Érdekes és a szakértelemmel szerkesztett jegyzőkönyvben tüzatosan leirt vita alapján a következő határozat hozott a magyar tannyelvű népiskolában a tanítás okvetlenül magyar nyelven történjék. A hol a megértés, magyarázat okából és a helyes pedagogiai és didaktikai elvek alapján a tanító mulhatlanul szükségét látja, a gyermekek anyanyelve is használható, de ép a magyar nyelv gyors és alapos elsajátítása szempontjából az előadás sulya mindig a m. nyelvre essék.

Nyilvános tanítást Szabó Gyula tart, ismertette a szorzó táblát a 20-on számkörben, élénk és szakértő bírálat után a kör elismerve a tanítás módszerének normális körülmények közötti helyességét, a jelen kivitelt nem tartja sikeresnek.

Derzsi Jenő ismerteti a Mehner kiadásában megjelent Vargyas-féle Földrajzot, s úgy találja, hogy miután e könyv inkább politikai és statisztikai adatokkal van telve, mint ismerettár használható és csak külső kiállításra ad némi becsot neki.

Végül, a jövő gyűlésre vonatkozó teendők elintézése után e közgyűlése véget ért.

B) Gyulafehérvári és m-i g-e-n-i buzgólkodó munkás köre három ülést tartott és pedig 1891. július 8-án Tövisen, Dr. Elekes Viktor elnöklele alatt a tagok szép számmal jelenvén meg.

Hechs Ignác az osztott népiskolát vévén alapul eme vita tétetett állítja fel:

Kiakasztassék-e minden szemlélhető kép az iskola falaira, avagy csak az épen használat alatt levő függesztenő ki? Gyűlés határozatilag kimondja, hogy a beszéd és értelem gyakorlatok körébe vágó szemlélhető képek a használat előtt ki nem akasztandók, de használat után künhagyandók, ellenben a térképek csakis azon óran függesztenő ki, melyben használat alá kerülnek. Botos Dénes sárdi tanító értekezvén a népiskolai földrajz tanításról ismerteti az ide vonatkozó munkálatot miért a kör közönetét érdemli ki.

A második ülés tartatott Gyulafehérvárt okt. 27-én a tagok élénk részvéte mellett, Szőke Sándor az elemi isk. II. osztályában olvasmányt tárgyal egyszerű sikerrel. Smidt Róza tanítónő alanyt és állitmányt ismertette, tanítása jólsikerültnék minősítették. Szabó Ilóna tanítónő bírálja Oszvath János növnevelésünk 1. című nagyobb dolgozatát, gyűlés író és bírálónak köszönetet szavaz s elhatározatik, hogy a beszerzendő Erdem könyvbe e munka bírálatával együtt bevezetessék,

a harmadik ülés tartatott folyó évi március 17-én szintén Gyulafehérvárt hol dr. Havas Gyula kir, tanfelügyelő ur önga. is jelen volt, a tagok szép számmal gyűlven össze elnök dr. Elekes Viktor kegyelettel emlékezik meg már néhai Gáspár János volt kir. tan. tanfelügyelő

érdemeiről
letti féjálom
kifejezést és
Ezzel
ur terjeszt
indítványok
körlati tanít
ditván is elf
nitást a szá
rültnék jelen
ványai szép
foglalkozásba
Lehelnek em
rán elhunyt
az elkötözöt
godjék esend
Folyó
rült gyűlés
e kör munk
C). K
lést tartott
év juni. 10-
érdeklődése
A pol
után, nyilván
ból, Péter J
jelentése al
Szabó
kolában
folyhatnak
lesztése és
nalmányt n
jegyzőkönyv
Ezután
tan könyv
fizikáját s
között a leg
zőkönyv sz
hallgatta ve
Ezután
kifejezett m
nökségéről
bizalmat sz
s ugyaneze
Sándor vál
után ülés
A má
Sándor elnö
let. A polg
gadtatott el
Kövr János
nek jelent
des felett,
vitt szó- é
fejűbb az
véleményt
nyilvános t
Szabó
alapja”
szép felolva
netet szava
Uj ta
Betekuj Ján
vári övönő,
álvinei áll.
kereskedő
És m
ves elfogad
söket kérve
hogy az ister
minden egy
mel és kíta
dott magya
talanos mit
soká. Soká
Nagy

Lapu
nius negy
kedjenek.

— I
község kitü
május 1-ét
köréből.

— H
telekkönyvi
örök hűség

érdemeiről s indítványozza, hogy a megrendítő csapás feletti fájdalomnak, igaz részvételnek jegyzőkönyvileg adjon kifejezést és a gyászoló családnak részvét iratot küldjön.

Ezzel kapcsolatosan dr. Havas Gyula kir. tanfelügyelő ur terjeszt elő egy indítványt melyet van szerencsénk az indítványok során tárgyalásra kitűzni. Ezenkívül a gyákorlati tanítások s azok bírálatának rendezéséről szóló indítvány is elfogadtatván Hechs Ignác tartott nyilvános tanítást a számtanból ismertetvén a 18-at. Tanítása sikerültnek jelentetett ki. Ezután Littasi Erzsébet óvónő kis tanítványai szép énekében s az óvoda körébe vágó szakszerű foglalkozásban gyönyörködve a kör, meghalagatta Székely Lehelnek emlékbeszédét néhai Kibédi Péterfi Árpád korán elhunyt kartársunk felett. Szakavatott tollal ecseteli az elköltözött nemes életét és odaadó munkásságát. — Nyugodjék esedessen!

Folyó ügyek tárgyalása után e minden izében sikerült gyűlés véget ért, méltó örömet és élvezetet nyújtva e kör munkás tagjainak.

C). Központi körünk szintén két rendes gyűlést tartott mindkettőt Nagy-Enyeden. Az első 1891-ik év júni. 10-én Bihari István elnökle alatt a tagok élénk érdeklődése mellett.

A polg. leányiskolai dalkör szabatosan előadott éneke után, nyilvános tanítást tartott Péter Károly a vallástantól, Péter Domokos a növénytanból, a bíráló bizottság jelentése alapján mindkét tanítás sikerültnek mondatott ki.

Szabó Jenő olvassa „Kedély fejlesztés az iskolában” c. értekezését, melyben fejtegeti, hogy miként folyhatnak be az egyes tárgyak a gyermeki kedély fejlesztése és nemesítésére. A kör a szépen kidolgozott tanulmányt nagy érdeklődéssel hallgatta meg és szerzőnek jegyzőkönyvileg szavaz köszönetet.

Ezután Sebestyén Sándor „Egy ésszel írott tankönyv” címen ismerteti dr. Kovács János rövid fizikáját s beható bírálat alapján a hason-tárgyu művek között a legjobb és legcélszerűbbnek ítéli. A kör a jegyzőkönyv szavai szerint — az ismertetést érdeklődéssel hallgatta végig s érette felolvasónak köszönetét fejezi ki.

Ezután elnök ismételve azon — a megnyitójában is kifejezett megmáshatlan szándékát, hogy a fiók-kör elnökségéről lemond, a kör tagjai elnöknek egyhangulag bizalmat szavazva lemondását sajnálatlaltal veszi tudomásul s ugyanezen ülésen elnöknek közfelkiáltással Sebestyén Sándort választották meg. Nehány folyó ügy letárgyalása után ülés véget ért.

A második ülés 1891. dec. 10-én tartatott Sebestyén Sándor elnökle alatt, a tagok szép számu részvétele mellett. A polg. leányiskola szép éneke és az éljenzéssel fogadtatott elnöki megnyitó után nyilvános tanítást tartott Kővér János és Demény Mózes, mindkét tanítás sikerültnek jelentetvén ki, élénk eszmeesere keletkezett azon kérdés felett, vajjon a népiskolában helye van-e a tulságba vitt szó- és mondattani elemzésnek s nem volna-e észfejtőbb az olvasmányok logikai tárgyalása. Kör ez utóbbi véleményt teszi magáévá és közelebbi gyűlésben már a nyilvános tanítást ez irányban óhajtja megtartatni.

Szabó Jenő olvassa „a nevelés történelmi alapja” című érdekes értekezését. A kör az elragadó szép felolvasást éljenzéssel fogadja s felolvasónak köszönetet szavaz.

Uj tagokul beléptek, a gyulafehérvári körbe tartozva: Betekuj János alsó-gárdai tanító, Littasi Erzsébet gyulafehérvári óvónő, Szilágyi István alvinci áll. tanító, Kiltelt Mária alvinci áll. tanítónő rendes tagok és Baldi Károly könyvkereskedő Nagyenyeden, pártoló tag.

És most m. t. közgyűlés vázlatos jelentésemet szíves elfogadásra ajánlván s fogadtatásáért szíves elnézésekért kérvén, azon őszinte szívvel jövő óhajjal zárombe, hogy az isteni gondviselés örökjétek egyesületünk felett, annak minden egyes tagja legyen boldog és megelégedett. Örömmel és kitartással küzdjön azon zászló alatt, melyre imádkozott magyar hazánk boldogítása népeinek felvilágosítása általános mívelődése van jelszavakul felírva . . . Éljenek soká! Soká!

Nagyenyed, 1892. ápril 7.

Sebestyén Sándor.

Vegyes hírek.

Előfizetési felhívás.

Lapunk t. olvasóit kérjük, hogy az ápril—június negyedére előfizetéseiket beküldeni szíveskedjenek.

— Dr. Bartók György a nagyenyedi ev. ref. hitközség kitűnő papja Szászvárosra lelkészül választatván meg május 1-én vasárnap bucsuzik el szerető hívei és barátai köréből.

— Hymen hírek. László Kornélia k. a., László Gyula telekkönyvi tisztviselő kedves leánya, május 2-án esküszik örök hűséget Borbát Albert pancsovai kir. törvényszék

jegyzőnek. — Bodór Géza alsó csernátóni ref. lelkész a napokban esküdt meg Hegedüs Ilka kisasszonnyal. Hegedüs Sándor országgyűlési képviselő és Hegedüs István dr. fővárosi egyetemi tanár kedves hugával. — Teleki Zsigmond b.-bocsárdi ref. lelkész ugyancsak a napokban tartotta esküvőjét Adorján Ilona kisasszonnyal néhai Adorján Gábor szeretetreméltó leányával.

— A kárpát egylet alsófehérmegyei választmánya f. hó. 24-én d. e. 11 órakor gyűlést tart.

— Egy érdekes ügyben döntött a belügyminiszter közelebről, mely sok ideig tartotta feszültségben vármegyénket és Nagyenyed városát. Értjük azon támadást, melylyel b. Splényi H., Váró F. és társaik vármegyénk tisztviselőit és Kovács Gyula nagyenyedi polgármestert, a belügyminiszterhez beadott kérelmükben illeték, mint a kisegítő takarékpénztár igazgatóságának tagjait. Ez ügyben Nagyenyed város képviselete s vármegyénk közgyűlése, — ez utóbbi nagyon erőlyes hangon — elutasították panaszkövetőket; most a belügyminiszter a vármegye határozatát indokainál fogva helybenhagyta.

— A nagyenyedi orthodox izr. hitközség f. hó 17-én tartott közgyűlésén elhatározta hogy az izr. vallás egyenjogosítására Budapesten kezdeményezett mozgalomhoz csatlakozik és az országgyűléshez esetleg beadandó kérvényt annak idején aláírja.

— A mihálfalvi marosi új vashidat f. hó 25-én veszi vizsgálat és terhelési próba alá Szántó Albert miniszteri biztos vezetése alatt egy bizottság, melyben vármegyénk részéről Török Bertalan főjegyző és Nádory Vilmos a kir. épít. hivatal főnöke vesznek részt. Jelentéskönyv előny lesz ez összekötetés a Maros és Küküllő mente részére, mely stratégiai tekintetben szintén fontos sággal bír.

— Necrolog. Ravai Nagy József, mihálfalvi körjegyző Tövisen e hó 20-án 40 éves korában hosszas szenvedés után meghalt. Nagyenyedre, szülővárosába szállított hült tetemét f. hó 22-én délutáni 2 órakor a róm. kath. egyház szertartásai szerint — a halottas háznál tartott ünnepély után nagy részvevő közönség kísérete mellett az ev. ref. temetőben helyezték örök nyugalomra. — Az elhunyt szakképzett buzgó tisztviselő volt. Nyugodjék békével.

— Buesu. Körülményeink akadályoztak ismerőseinktől elbucszni, látogatást tenni. — Ez uton mondunk tehát: Isten hozzádot! Dr. Rajner Dani és családja.

— M. Igenben és vidékén a tavalyi jó borárak úgy febuldították a szőlős gazdákat, hogy a télen mindennél rigórtok és új szőlőket állítottak be. Mi azonban ennél még fontosabbnak tartjuk azt a hirt, hogy a szőlő birtokokok a filoxera elleni védekezés céljából egyesülni szándékoznak, tökélt szereznek és amerikai szőlőtelepet is létesítenek, továbbá egy szakértő felügyelőt állítanak, ki a legszigorubb gondnal fog vigyázni a filoxera elleni védekezés kereszttül vitelére. Örvidenénk, ha e hir valósulna s még inkább, ha a többi vidékek szőlősgazdái is követnék e helyes eszmét.

Tartlatunk-e éjjeli fagytól. A késői tavaszi fagyok időszakában nem csak igen érdekes hanem a védekezés ideje korán megtehetése miatt igen hasznos is volna ha e kérdésre, ha nem is teljesen biztos, de legalább valamennyire megbízható feleletet nyerhetnénk. És ez lehetséges is. Azt tapasztalták ugyanis, hogy ha a délutáni órák valamelyikén hőmérőnk gömbjét nedves ronggyal borítjuk be 8—10 perc mulva a hőmérő le fog szállani. A leolvasott hőmérséki fok és a következő éj hőfoka között bizonyos viszony van, mégpedig egész éven át az éjjeli hőmérséklet 3—4 fokkal kisebb mint a mennyt a nedvesen tartott hőmérő délután mutat. Ha tehát nedves hőmérőnk délután a fagyponat felett csak 3—4 fokot mutat akkor a következő éjjel tarthatunk a fagytól.

— Die „Ungarisch-Französische Versicherungs-Aktiengesellschaft” hielt am 16. April d. J. ihre ordentliche General-Versammlung unter dem Vorsitze Sr. Excellenz des Herrn Franz von Beniczky ab. Dem zur Vorlage gelangten Berichte der Direction entnehmen wir folgende bemerkenswerthe Daten: Die Einnahmen an Prämien und Gebühren beliefen sich in der „Feuerversicherung auf fl. 4,083.248.—, in der „Hagelversicherung“ auf fl. 403.155.—, in der „Unfallversicherung“ auf fl. 49.180.—, in der „Lebensversicherung“ fl. 746.814.—, „Gesammt-Prämieinnahme fl. 5.282.407. Verausgab wurden an Rückversicherungs-Prämien in allen Branchen fl. 1.578.826.—, an Schäden wurden bezahlt in der Feuerversicherung fl. 1.927.069.—, in der Hagelversicherung fl. 406.619.—, in der Unfallversicherung fl. 6616.—; in der Lebensversicherung fl. 213.005.—, zusammen fl. 2.553.309.—. Die Einnahmen der Gesellschaft aus dem Ertragniss der Gesellschaftshäuser, an Zinsen und Gewinn nach Effecten und diverse Einnahmen betragen fl. 272.182.—. Die Prämien- und Schaden-Reserven der Anstalt erreichen die Höhe von fl. 5.111.581.—. Das Prämienchein-Portefeuille enthält fl. 7.554.261.—. Der Stockian versichertem Capital und Renten (Lebensabtheilung)

betragt fl. 18.773.835.—. Seit dem Bestand der Anstalt leistete dieselbe baare Entschädigungen in der Höhe von über 54 Millionen Gulden. Der fl. 65.003.— betragende Reingewinn wird nicht vertheilt, sondern fl. 17.760.— zur Erhöhung des Dubiosen-Reservefondes auf fl. 50.000.—, ferner fl. 18.312.— zur Erhöhung der Capitals-Reserve auf fl. 170.000 verwendet und restliche fl. 28.930.— werden auf neue Rechnung vorgetragen. Die Garantiefonds der Gesellschaft betragen fl. 6.860.512.29.—. Wir constatiren mit Vernügen aus dem der Generalversammlung vorgelegten Berichte und den Schlussrechnungen, dass das Geschäft dieses vaterländischen Institutes in stetiger und erfreulicher Entfaltung und Ausbreitung begriffen ist und dass es der soliden und sparsamen Geschäftsbahrung sicher gelingen wird, in der Folge noch glänzendere Resultate zu erzielen.

Csarnok.

A kosár.

— Monológ —

Találják ki honnan jöttem? . . . Nos? . . . Nem tudják? Ah Hölgyeim és Uraim, a dolgot nem lehet oly könnyű szerrel bevallani, mert a dicsekedésre nem egészen alkalmas . . . (Megnézi az óráját.) E pillanatban 9 óra 50 perc az idő . . . Tehát halgassanak meg és szánuakozanak rajtam. 47 percelt ezelőtt, vagyis 9 óra 3 perckor az Önök legalázatosabb szolgálja egy olyan aján-dékban részesült, melyet az ezredik ember sem fogad szívesen . . . Mit szaporítsam a szót? . . . Igen t. Hölgyeim és Uraim, én 9 óra 3 perckor kosarat kaptam . . .

Ugy van: Kosarat egy hatalmas nagy kosarat, melyet csak alig tudtam elcipelni a hely színéről . . . Kikosaraztak, visszautasítottak . . .

Kosár . . . Oh, ma reggel, midőn nyakkendőim, gérokkjaim, gallérjaim közt szemlélt tartottam, nem számítottam erre a csapásra! . . . És vajjon ugy nézek én ki, mint a ki kosarat érdemel? . . . Igen? . . . Tekintsenek végig rajtam! . . . Ugy-e, hogy fess gyerek vagyok én, van bennem bizony kedvesesség . . . Ez az állás, ez a mosoly? . . . (Mutatja) Alaptalanul-e, avagy sem de szel-lemes causeur hírebe is keveredtem . . . Az állásom 1400 frtot jövedelmez, költeményeim honorariumát nem is számítva . . . Mert költeményeket is írok, sőt igen csinos költeményeket . . . Persze csak attól az időtől kezdve, amióta Emmát a hangversenyben megismertem . . .

Ő fehérl ilusiónt viselt és ugyanolyan selyem szalag csüggött le apró cipője sarkáig. Velem táncolt egy négyest, négy keringőt és másfélóráig a souper csárdást . . . Nos kell-e több? . . . Ugy-e hogy nem? A keringő alatt megvallottam, hogy szeretem és ő sokat jelentőleg mosolygott . . . A soupernál, két pohár pommerly között megkérdeztem, akar-e az enyém lenni? Rám nézett s még többet jelentőleg mosolygott? . . . Elmondtam, hogy cégvezető vagyok a nagy export bankban, hogy a gargon lakásom kifogástalan, hogy az árendát pontosan fizetem és egészséges vagyok, mint egy fiatal zerge . . . Ő mosolygott . . . Megkérdeztem szólhatok-e a papával, ő mind-egyre csak mosolygott; mosolygott és bágyadtan fordította felém szép, kékesszürke szeméit . . .

Nos, ma reggel magamra öltöttem legfoenomenalisabb gérokkomat — és ebben mondhatom, hogy csinos fiu vagyok, — és ebben beállítottam az öreg tanácsos dolgozó szobájába . . . Az előszobában egy pillanatra átsuhant az Emma karesu magas alakja, — becsületemre olyan volt mint egy zárdanövendék — és megint mosolygott felém . . . Az öreg ur öt vagy tíz perccig várakoztatott az előszobában, aztán megsuhant a bolyhos, keleti drapéria, és a következő pillanatban ott állottam a homályos, ó német dolgozó szobában, melyhez szinte hozzállett a tanácsos kopasz szögletes koponyája . . . Egy pedans kataszteri hivatalnok szárazságával reám néz, megrázza a kezem és helyet mutat . . . Nos mivel szolgálhatok barátocskám . . . mi járatban van? . . . Ah, Hölgyeim és Uraim csak most tudtam mi ez: egy leány kezét megkérni s egy kuruc, öreg apával állani, azaz úlni szemben egy rid eg ónémet dolgozó szobában! . . . A lélegzetem kifogyott és a szívem dobogni kezdett . . . Voltak már önk hasonló helyzetben? . . . Igen? . . . Most is remegek ha rágon-dolok . . .

— Nos barátocskám, mivel szolgálhatok?

Szerettem volna elmondani neki, hogy a leányát imádom, hogy órák hoztat járok az ablakaik alatt; hogy költeményeket írok, hogy Bandival, a kocsisokkal is konferálok néha a kisasszony felől, csak hogy beszélhesek róla . . . De mindebből egyetlen szó sem jött az ejkamra. A nyelvem kiszáradt, a szívem dobogott, szédültem . . .

— Igen, Méltóságos Uram, dadogtam, egy nagy kérdés . . . ha megbocsátja . . . alig merem . . . az életem

„Közérdek.”

boldogsága . . . ezernegyszáz forint évi jövedelem és szabad lakás . . . cégvezető . . . népfelkelő . . . örök szerelem . . . Négy-öt élf . . . a tiszteletdíjakat nem számítva, táncolni, vivni, uszni jól tudok . . . esedezem, tegyen boldogá . . .

— Miről beszél kegyed barátocskám? . . .
— Adja nekem Emma kisasszony kezét! . . .
— A leányomét!
— Fölkelt a helyéből és becsületemre olyan volt, mint aminőnek Zách Feliciánt festik a régi krónikások . . .
— Hogy jutott ez t. Uraságnak az eszébe? . . .
Mondták-e már Önöknek Uraim hasonló helyzetben, hogy „t. Uraságod”? Oh, ha nem, akkor nem képzelhetik el az én állapotomat . . .
— Emma kisasszony felhatalmazott . . .
— A leányom? . . .

Csöngöttet s behívta a leányát. Emma kisasszony megjelent, oly bájos volt mint egy harmatos maréchal Niel.

— Te megígérted, hogy ehhez az urhoz feleségül mégy?
— Oh, dehogya papa! szólt a kicsike ijedten. De most is mosolygott.

— Nos, mit szól ehhez t. Uraságod?
— A kisasszony beleegyezőleg mosolygott, mikor tudtára adtam, hogy megkérem.

— Oh, én — így — sohasem mosolyogtam Önre! szólt a kis kigyó — mosolyogva.

A tanácsos ur, a nélkül, hogy bucsuzni kívántam volna, kezét nyújtotta.

Hogy mint jutottam ki, nem tudom. Egyszer csak ott találtam magam a ház előtt s most Önök előtt állok. Értik ezt? Igen? Csakugyan kosarat kaptam? Ezzel a termettel, ezzel a profillal, ezzel a szeretetreméltósággal? Hm?

Mi a véleményük a női hűség felől? Hisznek még benne ezek után is?

Hm? Mit mondanak önök Hölgyeim és Uraim? Hogy ő nem is ígért meg semmit? Hát a mosoly semmi? Miért mosolygott egyre? S mégis kosarat kaptam! . . . Mit, Önök is mosolyognak . . . No most már értem . . .

Megértem ezt a keserves árt, hogy végre kiismerem őt és Önöket. Ah, Önök is olyanok, mint, ő gyűlölöm Emmát és gyűlölöm az egész női nemet. Sohasem fogok megnősülni: Agglegény maradok örökre.

Igen, a férj helyet a nagybácsi szerepét fogom betölteni. Hordozni fogom kis unokahugaimat és unokaöcsémeket. Dudolgatni fogok nekik altató nótákat. A zsebeim tele lesznek cukorral és a kávéházban is zsebre dugom a fehér cukorkockákat. Shawlt hordok és köhögni fogok, mint egy öreg ulanus generalis. Ugy van, köhögni fogok és versenytiszom ahárfatheat Brigittaasszonnyal, mert a gazdaszonyomat okvetlenül Brigitta asszonynak fogják nevezni. Együtt fogjuk szidni a doktorokat s közösen megállapodunk abban, hogy az orvosi tudomány egyszerű charlatanéria. Este hálóspikát húzok a fülemre s minden aszszonyt gyűlölök ötven éven alul. Nem fogadok el meghívásokat kedélyes ebédekre — hiába is próbálják Önök hölgyeim — s barackot nyomok ócsám fejére, ha rosszköndnek. Egyetlen lényt fogok szeretni, csupán egyetlen lényt: Nerót, a nagy fekete kutyámat. És minden rokonságotam kitagadom az örökségtől és vagyonomat a Lázár intézetnek hagyom, meg a rövidlátó targoncások betegségyező egyesületének . . .

Igen, de egy a bökkenő . . . Nincs vagyonom . . . Ez a bosszantási mód tehát hiábavaló volna . . . Hm? . . . Mit tanácsolnak Önök? . . .

Hogy? Valamit mondani tetszett? Önök tudnának számomra egy jóra való partiet? Igen? Bár, mint mondtam, gyűlölöm a női nemet, mégis hajlandó vagyok meghaladni Önöket! Nos? Hogy mondják? Szőke? Barna? Magas? Karcsu? Illik hozzám? Szeret? Vagy legalább fog szeretni?

Különbön lehetetlen, hogy ne szeressen . . . Kérem a címeiket! . . . Azonban tessék sietni, mert nem várhatok soká!

Szomaházy István.

Felelős szerkesztőség:
Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.
Kiadótulajdonos: WOKÁL JÁNOS.

HIRDETÉSEK

Fekete fehér és színes selymeket méterenként 45 krtól 16 frt 65 krig sima és mintázott mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző színben szállít, megrendelt egyes öltönyökre, vagy végekben is postabér és vámmentesen HENNEBERG G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára ZÜRICHBEN. Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. (1)

Sz. 29/1892. tkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A balászfalvi kir. járásbíró, mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy az „Albina” lagyszobeni takarékpénztár végrehajtónak, Borsán Máte farkastelki lakos végrehajtást szenvedő ellen 198 frt 60 kr. s jár. iránti végrehajtási ügyében a farkastelki 146. sz. tkjvben A + 1 r. 809. 310 hrsz. 177 frt. 2 r. 997. hrsz. 23 frt. 3 r. 1116. hrsz. 86 frt. 4 r. 1281. 1282 hrsz. 17 frt. 5 r. 1543/2. hrsz. 40 frt. 7 r. 1855 hrsz. 7 frt. 8 r. 1885 hrsz. 121 frt. 9 r. 1948 hrsz. 21 frt. 10 r. 2191 hrsz. 95 frt. 11 r. 2333 hrsz. 24 frt. 12 r. 2538 hrsz. 142 frt. 13 r. 2568 hrsz. 31 frt. 14 r. 2702 hrsz. 146 frt. 15 r. 2806 hrsz. 21 frt. 16 r. 2903 hrsz., 70 frt. 17 r. 3053 hrsz. 7 frt. 18 r. 3091 hrsz. 12 frt. 19 r. 3199 hrsz. 18 frt. 20 r. 3361, 3362 hrsz. 6 frt. 21 r. 3766 hrsz. 55 frt. 22 r. 3824 hrsz. 8 frt. 23 r. 3974 hrsz. 3 frt. és 24 r. 4064 hrsz. ingatlanára 64 frt megállapított kiállítás árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok 1892. május 19-én d. e. 10 órakor Farkastelke község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiállítási áron alól is elfognak adatni.

Arverezni szándékozik végrehajtató kivételével kötelesek az ingatlanok 10%-át készpénzben, avagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirban, a kiküldött kezehez letenni avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében, a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény átszolgáltatni.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóság kiadóhivatala. Balászfalván 1892. január hó 13-án

VÖRÖS ENDRE, jbró. tkvi. kiadó

49. szám. 1892.

Arverési hirdetmény.

Alólt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében közhírré teszi, hogy a budapesti IV. ker. kir. járásbíró 1891. évi 22945—891. polg. számú végzése következtében dr. Rott Jakab budapesti ügyvéd által képviselt „Phoenix” biztosító társulat javára maros-csuusi Bartha Antal ellen 130 frt 71 kr s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 627 frtra becsült összes szoba bútorok, buza, zab és tengeri stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a marosújvári kir. jbróság 305—1892. számú végzése folytán 130 frt 71 kr tökébevetelés, ennek 1891. évi január hó 1-ső napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 37 frt 20 krtban

bíróilag már megállapított költségek erejéig Maros-Csues községben végrehajtást szenvedő lakásán leendő eszközökre 1892. évi április hó 28-ik napjának d. e. 11 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is el fognak adatni.

Kelt Marosújvárt 1892. évi ápril hó 2-án.

DERGÁN JÁNOS, kir. jbrósági végrehajtó.

5467—1891. tkvi.

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró mint tknyvi hatóság által a nagyenyedi kisegítő takarékpénztárnak ügyvéd Benkő Márton ügygondnok által képviselt ispánlakai Vanka Juon hagyatéka elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kerelmére a végrehajtási árverés 350 frt tőke, ennek 1889. november hó 15-étől járó 8% kamatai 12 frt 50 kr perbeli, 6 frt 65 kr végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 6 frt 80 kr és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedő Vanka Juonak az ispánlakai 312 sz. tkjvben A+2 rend 1432, 1433, 1434, 1444 és 1445 hrsz. alatt foglalt ingatlanból öt illeto f e l e r e s z jutalékára 528 frt megállapított kiállítás árban elrendeltetik.

Az árverés 1892. évi május hó 10-ik napján d. e. 10 órakor Ispálaka községe házánál fog megtartatni.

Arverezni szándékozik végrehajtató kivételével tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban letenni.

Vevő köteles a vételárt az árverés jogerőre válta után 3 egyenlő részletben 30, 60 és 90 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságnál és Ispálaka község előljárásnál tekintethetők meg.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság. Nagyenyed, 1891. november hó 28-án.

VINCENTI, kir. aljbró.

Első magyar gazdasági gépgyár részvénytársulat Budapest. Gyártelep: Külső váci ut 7. sz. Ajánl hazai gyártmányu gőzcsepplő készleteket valamint mindennemű gazdasági gépeket és talajmivelő-eszközöket, különösen úgy könnyű, mint kötött talajhoz alkalmas legujabb rendszerű sorvetőgépeket 7—10 Árjegyzékek kívánatra készséggel küldetnek.

Melyik lapra fizessünk elő? Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az „EGYETÉRTÉS” A mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség legtekintélyesebb lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alaposasága és sokasága, rovatának változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tartalma tették népszerűvé. A kormány körében előforduló eseményekről az „EGYETÉRTÉS” olvasói értesülhetnek első sorban. Az országgyűlési tárgyalásokról a legreálisabb, tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „Egyetértés” közli. Bármely pártköz tartozék is a képviselő, beszéde az „Egyetértés”-ben a legerőteljesebben közöltetik. Ez az óriási terjedelmű lap egyszerre két homlokegyenest ellenkező irodalmi cél szolgál, mert napokint megtalálja benne a család, a hölgyvilág a maga szépirodalmi olvasmányát a világirodalom legkiválóbb íróinak legujabb regényeiben, talál benne tárcáikat, legjobbjok iróinkól, dívat tudósítást Párisból stb., ugy, hogy nincs szépirodalmi lap, mely az „Egyetértés”-nek e rovatával a versenyt kiállhatná. S ezzel szemben ott van az „Egyetértés”-nek oldalakra terjedő politikai és közgazdasági része, mely megbízhatóság, komolyság és jólétszerűség tekintetében utólrhetetlennek van elismerve a magyar sajtóban. Egyik legfőbb érdeme az „Egyetértés”-nek, hogy az események ösmertése körül soha semminemű tekintetektől sem hagyta magát befolyásolni, s mint teljesen független lap fölötté áll minden pártérdeknek és csak az igazságot szolgálja. Az egész sajtóban legnagyobb terjedelmű országgyűlési tudósításainak is mindenkor a pártkiteteken felülemelkedő részrehajlatlanság szerzte meg a közölsiméret, mely abban nyilvánul, hogy az „Egyetértés” olvasói között minden pártból találunk híveket. Az „Egyetértés” gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdaközönség, az iparos és vállalkozó nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés”, kereskedelmi s tüzségi tudósításainak bőségével a többi lapok már fel sem veszik a versenyt. — A kereskedő, az iparos s a mezőgazda két ótvízad óta tudja már, hogy az „Egyetértés”,-ben megtalálja mindazt, a mire szüksége van, s e miatt az „Egyetértés” ma már nélkülözhetlené vált, mint a hazai kereskedelmi, ipar- és mezőgazdasági forgalom magyar nyelvű vezér lapja. Uéleti dolgokban az „Egyetértés” a legjobban informált lap Magyarországon. A rendes rovatokban s a fölmertülő eszményekről legnagyobb terjedelemben közölt bö tudósításokon kívül végre csak az „Egyetértés”, 3 speciális rovatát említtük meg, melyek országos hirre tettek szert. Ezek az Irodalom, a Tanügy és a Mezőgazdaság melyek mindegyike egy-egy szakapot képes pótolni. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az „EGYETÉRTÉS”-re, melynek előfizetési ára: egy hóra 1 frt 80 kr., negyedévre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámokat a kiadóhivatal kívánatra ingyen és bérmentve küld. Az „Egyetértés” felelős szerkesztője és kiadó-tulajdonosa: CSÁVOLTSKY LAJOS. Dalszínház-utca I. szám. (Az operaházzal szemben.)

Nyomatott Wokál Jánosnál Nagyenyeden 1892.

Szerk. Na. A KIAI. lap szem. közlem. Kfa. Wokál J. az előfz. bérmen. Kératok.

Az Folyó. jára, a koro. pére van. közgyulése. ban, de k. lankadatlan. az egylet, n. ságának. Amint ember élet. chez hason. tileg vesze. sága együt. zonyitsa az. nek szeméi. szereve: h. természetes. gyöződsége. magyarság. tekintetet fé.

Ennek fejezése vég. számosabb. a pár nap. közlekedés. mények foly. azt egy kiss. selő, kis vá. fedezhetné. pályességek. náztatása 2. dezve, a h. zései bizony.

A U.

Érdel. A ham. esi igen szép. 1891. év okt. az É. sz. 23. haladt.*) A neve. kasztó hőség. ismert éghaj. hőtlen horizo. Nagyon nyugoti szell. melyek gyors. Ugy fél 7 óra. Előbb k. u. n. villogó. mét. 7 órakor. sűrű sötétség. villámugarak. gés legkisebb. A folyto. világító ereje. villámoktól. Első pi. ságának látsz. *) A haj.